

Tulevaisuuden joustavat työtilat

Opas työtilamuutoksen edelläkävijäksi

Paluu toimistolle

Vaikka etätöskentely onkin tullut jäädäkseen, koemme täysin ymmärrettävää läsnäolon kaipuuta. Tämän vuoksi uusia työiloja suunniteltaessa, ne tulisi toteuttaa ihmislähtöisesti sekä mahdollistaa joustavat ja toimivat työskentelytavat. Mutta kuinka varmistaa tehokas työskentely ja kommunikaatio, jos toiset työskentelevät toimistolla ja toiset etänä.

Kuinka adoptoida hybridimalli?

Hybridityö on tullut jäädäkseen

Maailma on liukunut uuteen työskulttuuriin, koska ihmiset ovat huomanneet, että monipuolinen tapa tehdä töitä voi olla itseasiassa parempi vaihtoehto yhdeksästä viiteen toimistotyölle. Muutamat tutkimukset osoittavat, kuinka muuttuva työskulttuuri on heijastunut ajattelutapaamme ja odotuksiimme. Itse asiassa 68 % Prudentialin tutkimuksen vastaajista sanovat, että mahdollisuus tehdä töitä sekä etänä että työpaikalla on ihanteellinen työnteon malli. 87 % vastaajista, jotka tekivät etätöitä pandemian aikana, haluavat jatkaa etätöskentelyä ainakin kerran viikossa. Toinen Flexjobsin teettämä tutkimus osoitti, että työntekijät eivät halua pelkästään työskennellä etänä, vaan 58 % vastaajista kertoivat etsivänsä uuden työn, jos he eivät voisi jatkaa etätöitä nykyisessä tehtävässään.

Tutkimukset osoittavat, että hybridimalli on tullut jäädäkseen, pidämme siitä tai emme. Perinteinen tapa tehdä työtä kokoaikaisesti yhdessä paikassa on jäänyt taakse ja uuden työskulttuurin aikakausi on jo alkanut. Vaatimukset ja odotukset eivät ole vain kriteerien asettamista vaan myös sitä, miten valitsemme oman työllisyysstrategiamme.

Vaikka työtehtäviä, jossa paikan päällä työskentely on ainoa mahdollinen tapa tehdä työtä, tulee edelleen olemaan, on epätodennäköistä, että ”toimistotyöntekijät” tekisivät enää 100 % työstään samassa paikassa.

Enni Karell

Enni Karell työskentelee sisustusarkkitehtina ja biofilisen tilasuunnittelun asiantuntijana Naavalla. Hän on kiinnostunut ihmiskeskeisistä ja kestävästä tilaratkaisuista, jotka ovat molemmat tärkeitä biofilisen suunnittelun periaatteita kuten myös Naavan arvoja. Suunnitellessaan Naavan uutta showroomia (Mannerheimintie 4, Helsinki), käytti hän tietämystään biofilisestä suunnittelusta ja keskittyi tekemään tilasta käyttökelpoisen Naava ratkaisujen esittelyyn kuin myös hyvän työympäristön Naavan työntekijöille.

Lähityöskentely houkuttelevaksi ihmisläheisen tilasuunnittelun avulla

Hybridikulttuuri vapauttaa työskentelyn tilasta ja ajasta riippumattomaksi, mutta osa hybridityöstä tapahtuu kuitenkin edelleen toimistolla.

Lähityöskentelyn hyötyjä voivat olla mm. työyhteisön tarjoama sosiaalisuus ja yhteenkuuluvuuden tunne, yhteistyöstä ja kahvikeskusteluista puhkeava luovuus, inspiraatio ja motivaatio. Joillekin toimistossa työskentely tarjoaa paremmat mahdollisuudet keskittyä ja työskennellä ergonomisesti. Joillekin raja työ- ja vapaa-ajan välillä on selkeämpi toimistolla vietetyn päivän jälkeen, mikä edesauttaa töistä irtautumisessa ja sen myötä töistä palautumisessa.

Kotiin on nykyään kuitenkin helppo jäädä. Jotta ihmiset saataisiin toimistolle, kannatta yritysten tiloista tehdä mahdollisimman houkuttelevia ja sellaisia, että ne vastaavat työntekijöiden tarpeita. Tilojen tulisi olla ihmisläheisiä; viihtyisiä ja ennen kaikkea terveellisiä tiloja, jotka mahdollistavat monenlaisen työskentelyn, kuten

keskittymisen yksin tai yhdessä, yhteistyön ja muun sosiaalisen kanssakäymisen.

Yksi tapa lisätä tilojen ihmisläheisyyttä on hyödyntää biofilisen tilasuunnittelun periaatteita. Sanalla biofilia tarkoitetaan ihmisen luontaista rakkautta luontoa ja kaikkea elävää kohtaan. Biofilia teorian mukaan yhteys luontoon on ihmisen perustarve, joka kehittyi, kun esi-isämme mieltyivät tietynlaisiin ympäristöihin, kuten vesistöihin, kasvillisuuteen tai vaikka suojaisiin paikkoihin, selviytyäkseen hengissä. Syy sille, miksi pidämme järvi- maisemaa tai vehreitä näkymiä kauniina, onkin siis peräisin siitä, että vesi, ravintoa tuottavat kasvustot sekä suojaisat lepopaikat olivat ihmiselle elintärkeitä lajimme selviytymisen kannalta. Se selittää myös sen, miksi myös sisätiloissa hakeudumme luonnostaan viherkasvien tai luonnonvaloa tulvivien ikkunoiden läheisyyteen.

Biofilinen tilasuunnittelu ei ole siis tyyli-suunta, jonka mukaan tilat tulisi suunnitella täyteen viherkasveja, vaan siihen liittyy monia eri näkökulmia ja periaatteita, joita voidaan jäsentää esimerkiksi kolmen peruseriaatteen kautta: suoran luontokokemuksen, epäsuoran luontokokemuksen sekä tilallisuuden kautta. Suoriin luontokokemuksiin kuuluvat edellä mainitut viherkasvit ja luonnonvalo, mutta myös esimerkiksi ilman laatu, vesi, tuli, sääilmiöt tai ekosysteemit. Epäsuoraa luontokokemusta ilmaisevat esimerkiksi orgaaniset muodot ja materiaalit, luonnonmukaiset värit, elävät tekstuurit ja pinnat tai erilaiset luontoa imitoivat elementit, kuten valokuvat. Myös ajan patina voi olla osa epäsuoraa luontokokemusta. Tilallisuus sen sijaan liittyy erilaisiin tilan ja paikan kokemuksiin, joita ovat mm. suojaisat

sopukat, avarat näkymät, erilaiset siirtymäreitit tai liikkuminen ja tien löytäminen. Kun nämä ihmisen luontaiset tilaan ja sen kokemiseen liittyvät mieltymykset otetaan huomioon, voidaan maksimoida tilan ihmisläheisyys.

Onnistuneella moniulotteisella biofilisellä tilasuunnittelulla voidaan jopa edistää ihmisten terveyttä, elämän laatua ja hyvinvointia. Sen avulla voidaan myös vaalia ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta, kehittää ihmisten luontosuhdetta ja jopa vahvistaa ihmisen suhdetta arkkitehtuuriin ja tiloihin, kuten työympäristöön. Kun työntekijöiden suhde omaan työympäristöön on hyvä, edesauttaa se työntekijöiden motivaatiota tulla toimistolle myös hybridityön aikakautena.

Biofilinen tilasuunnittelu ei kuitenkaan ole pelkästään viherkasveja tai luonnonvaloa. Se on enemmänkin tapa ajatella tilojen suunnittelua siten, että ne tarjoaisivat ihmisille mahdollisimman luonnonmukaisen, ihmisläheisen ja jopa terveyttä edistävän ympäristön myös sisätiloissa.

Monipuoliset työtilat erilaisiin tarpeisiin

Flexjobsin tutkimuksen mukaan 55 % työntekijöistä kertoi, että heidän tuottavuutensa on kasvanut etätyöskentelyn aikana. Becker Friedman Institutun tutkimus puolestaan osoittaa tuloksia työntekijöiden tuottavuuden heikkenemisestä sekä lisääntyneistä viestintäkustannuksista etätyöskentelyn aikana.

Elämme lähes loputtomien mahdollisuuksien maailmassa, jossa nykyään useimpien työntekijöiden on mahdollista valita työnteolle paikka, joka parhaiten palvelee heidän henkilökohtaisia tarpeitaan. Tämä aiheuttaa myös sen, ettei työn ja yksityiselämän välinen raja ole enää niin suoraviivainen kuin ennen ja sillä on sekä hyviä että huonoja puolia. Niin kuin aiemmin mainitut tutkimukset osoittivat, etätyöskentelyn mahdollistaminen voi olla tärkeä tekijä, kun tehdään päätös nykyisessä työpaikassa pysymisen ja uuden työpaikan etsimisen välillä. Tästä näkökulmasta katsoen hybridityöskentely tulisi nähdä houkuttelevana mahdollisuutena sekä työntekijöille että työnantajille, koska se mahdollistaa enemmän joustavuutta työrutiineihin.

Kuten tutkimuksessa havaittiin, etätyö ei pelkästään riitä, tarvitsemme myös läsnäoloa. On erittäin tärkeää taata vaivaton kommunikatio ja joustavat työtavat, kun osa työntekijöistä työskentelee etänä ja osa työpaikalla. Henkilöstön vuorovaikutusta sekä hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa tukevia viestintäratkaisuja on haasteellista löytää. Parhaat työkalut tukevat vuorovaikutusta missä tahansa sekä millä tahansa laitteella ilman,

että niitä käyttävän työntekijän ei tarvitse tuntea, että hänen tarvitsee olla tavoitettavissa koko ajan. Tämä asettaa vastuuta myös työntekijälle itselleen. Vahvat itsensä johtamistaidot osoittavat tässä merkittävää etua, koska liian omistautunut työntekijä, jolla on hankaluuksia tasapainoilla työn ja yksityiselämän välillä, voi pahimmassa tapauksessa löytää itsensä työskentelemässä kellon ympäri.

Tehokkus ja tuottavuus ovat olennaisia sekä tavoiteltavia asioita jokaisessa työpaikassa. Kun arvioidaan etätyön vaikutusta näihin tavoitteisiin, voidaan todeta, että kyseessä on niin kutsuttu kaksiteräinen miekka.

Etätyöskentelystä saadaan kaikki hyöty irti oikeilla laitteilla. Avain sujuvaan ja tehokkaaseen etätyöskentelyyn löytyy teknologiasta, joka myös mahdollistaa helpon ja selkeän viestinnän. Helppokäyttöiset ja käyttöjärjestelmästä riippumattomat ratkaisut lisäävät arvoa työntekoon etänä ja lähellä. Niiden avulla voidaan keskittyä paremmin varsinaiseen työntekoon eikä kuluttaa energiaa uusien järjestelmien opetteluun ja hallintaan.

Kiinteä ratkaisu

Perinteinen kiinteä ratkaisu vaatii sähkösuunnittelua sekä kaapeleiden asennusta. Tämä vaatii aikaa ja rahaa myös rakennusvaiheessa sekä rajoittaa teknologian käytön vain yhteen paikkaan.

Joustava ratkaisu

Uudenlaiset joustavat ratkaisut eivät vaadi asennusta ja tuovat helppoutta jo käyttöönotosta alkaen. Liikkuva ratkaisun avulla voidaan helposti muuttaa tila kuin tila esityksiin, hybridineuvotteluihin ja elämyksiin.

Kiinteän asentamisen päätepiste

Viestintä- ja esitysratkaisujen ylläpito edellyttää tavallisesti asiantuntemusta ja kokonaishuoltoa, sillä eri komponenttien, kuten kaiuttimien ja näyttöjen yhteistoiminta, ei välttämättä ole aina sujuvaa. Melkein jokainen toimistotyöntekijä voi samaistua tilanteeseen, jossa kokoushuoneen integroitu tekniikka ei toimi, kuvaa ei voida jakaa HDMI-kaapelilla isolle näytölle ilman ongelmia tai kaiuttimista ei saada kuulumaan ääntä. Voi olla jopa niin, että kattoon asennettu projektori ei käynnisty ollenkaan, joten paikalle

täytyy soittaa asiantuntija selvittämään, mikä on vialla. Audiovisuaalista teknologiaa tukevat laitteet on tavallisesti asennettu kiinteästi huoneiden rakenteisiin. Tällaisia ratkaisuja käytetään monissa kokoustiloissa ja luokkahuoneissa ympäri maailmaa, vaikka ne vaativat jo suunnitteluvaiheessa paljon aikaa sekä rahaa. Kiinteä asentaminen myös rajoittaa näiden erilaisten audiovisuaalisten laitteiden käyttämisen vain yhteen paikkaan.

Meidän tulisi vaatia nykyajan teknologialta paljon enemmän

Joustava teknologia tiedonvälityksen tukena

Kun puhutaan tietotekniikasta yleisesti, tapa miten haemme, käsittelemme ja jaamme tietoa, on muuttunut merkittävästi. Tieto vaikuttaa jatkuvasti käyttäytymiseemme joka päivä ja erilaisten mobiililaitteiden avulla tieto on jatkuvasti saatavilla vain käsivarren mitan päässä. Jotta voitaisiin pysyä ajan tasalla viimeisimmistä tiedoista ja johtaa menestyksekkästä liiketoimintaa, on ensiarvoisen tärkeää, että käytössä olevien audiovisuaalisten ratkaisujen avulla voidaan jakaa ja esittää tietoa joustavalla tavalla.

Koulumaailmassa on jo totuttu siihen, että tiloja suunnitellaan erityisesti tiedon jakamista varten. Jo koulurakennuksien suunnitteluvaiheessa arkkitehdit ottavat huomioon sen, että tilaratkaisut tukevat opetuksen

erilaisia tarpeita. Koulutiloissa päätoiminto on tiedonvälitys, joten sitä tukevan audiovisuaalisen teknologian asentaminen ja integrointi tilaan on huomioitava jo suunnitteluvaiheessa. Kiinteästi asennettavien teknologian haasteet ovat olleet olennaisia jo vuosia, mutta muuntojoustavien tilojen yleistyttyä, myös joustavien audiovisuaalisten ratkaisujen tarve on konkreettisempi kuin koskaan aiemmin.

Asennusvapaa teknologia poistaa kokonaan kaapeloinnin suunnittelun ja kiinteän asentamisen, mikä tekee audiovisuaalisista ratkaisuista kustannustehokkaita sekä helposti käyttöönotettavia. Liikuteltavien ratkaisujen avulla mahdollistetaan myös vaivaton tiedonvälitys missä tahansa tilassa ja samalla lisätään eri tilojen käyttöastetta. Tämä asettaa kuitenkin uudenlaisia haasteita. Käytettävä teknologia tulee olla helpokäyttöistä sekä tuottaa vaivattomasti eri tiloihin sopivaa ääntä ja kuvaa. Lisäksi näiden ratkaisujen on kyettävä tukemaan erilaisia käyttöjärjestelmiä sekä kannettavia päätelaitteita ilman hankalia telakointiasemia tai lisäohjelmiston asennuksia.

Menestyksen kolme kulmakiveä

- 1** **Hyväksy, että entiseen ei ole enää paluuta** – useimmat työntekijät suosivat hybridityöskentelyä, jossa on mahdollista työskennellä joustavasti etänä sekä työpaikalla
- 2** **Mahdollista työn sujuvuus ja tehokkuus** - valitse erilaisiin tiloihin sopiva teknologia, joka mahdollistaa helpon ja selkeän viestinnän sekä tukee joustavia tiloja
- 3** **Toivota tervetulleeksi tulevaisuuden työkuulttuuri** – mahdollista etä- ja lähityön yhdistävä hybridikulttuuri ja ota se huomioon myös työtilojen kehityksessä